

Borgarting lagmannsrett - LB-2016-39383

Instans	Borgarting lagmannsrett - Dom
Dato	2017-03-07
Publisert	LB-2016-39383
Stikkord	Forsikringsrett. Yrkesskade. Yrkesskadeforsikringsloven § 3. Standardforskriften § 1-2.
Sammendrag	Saken gjaldt krav om erstatning for tap i fremtidig erverv etter yrkesskade. En hjelpepleier ble smittet av MRSA bakterie i sitt arbeid. Dette medførte at hun ikke lenger kunne arbeide som hjelpepleier eller i sykehus. Dette medførte en nedgang i lønn for henne, og hun krevde erstatning av forsikringsselskapet. Lagmannsretten la til grunn at erstatning etter standardforskriften ville medføre en stor underkompensasjon som ikke var i samsvar med lovens formål. Erstatningen ble utmålt individuelt.
Saksgang	Oslo tingrett TOSLO-2015-88075 - Borgarting lagmannsrett LB-2016-39383 (16-039383ASD-BORG/01). Anke til Høyesterett ikke tillatt fremmet, HR-2017-1094-U.
Parter	
Forfatter	Lagdommer Inger Wiig, lagdommer Espen Lindbøl og ekstraordinær lagdommer Egil F. Jensen.
Sist oppdatert	2017-06-06

Saken gjelder krav om erstatning for tap i fremtidig erverv etter yrkesskade.

A er født 0.0.1958. A er utdannet hjelpepleier og har fagbrev som renholder.

Høsten 2012 hadde A 80 prosent stilling som renholder på Sykehuset X og en 24,5 prosent stilling som hjelpepleier ved et bo- og omsorgssenter i X kommune. A tok i tillegg ofte ekstravakter og hadde på den tiden en årsinntekt på cirka 640 000 kroner.

Den 26. november 2012 ble det påvist at A var smittet av MRSA-bakterien. Det fremgår av nettutgaven til Store medisinske leksikon at MRSA er «en betegnelse på gule stafylokokker som er motstandsdyktige mot et antibiotikum som kalles methicillin og en lang rekke andre antibiotika». Det fremgår også at personer som har

vært i kontakt med MRSA eller helsepersonell som har vært i utlandet i mer enn to uker, må screenes for MRSA.

Fordi smittefaren var uforenelig med arbeid på sykehus og som hjelpepleier, ble A umiddelbart sykmeldt fra begge stillingene.

Den 19. mars 2013 sendte Sykehuset X melding til folketrygden om yrkesskade. Meldingen var vedlagt erklæring fra As fastlege hvor det fremgikk at det var stor sannsynlighet for at A hadde blitt smittet i forbindelse med vask av et smitterom. NAV Sentralt Yrkeskontor i X traff 4. november 2013 vedtak om at skaden ble godkjent som yrkessykdom. Skadetidspunktet ble satt til november 2012.

Sykehuset X stilte som krav for As gjeninntredelse i stilling at hun avla flere negative prøver over en lengre tidsperiode. A var sykemeldt i ett år og fikk behandling for å bli kvitt bakterien.

Etter et år med sykemelding fattet NAV vedtak om innvilgelse av arbeidsavklaringspenger fra 23. desember 2013. Dette ble begrunnet med As nedsatte arbeidsevne, jf. folketrygdloven § 11-5 og § 11-13. A har fått innvilget arbeidsavklaringspenger frem til februar 2016. Ved siden av arbeidsavklaringspenger mottok A atferingspensjon fra KLP.

Behandlingen ble avsluttet medio 2015, da den ikke førte frem, og A fikk videre oppfølging av NAV med tanke på nytt arbeid.

Det fremgår av tingrettens dom på side 10:

Retten er for øvrig ikke i tvil om at A selv har hatt et oppriktig ønske om å komme tilbake i arbeid. Det vises i denne sammenheng til at As partsforklaring der hun bekreftet at hun hadde et sterkt ønske om å komme tilbake til arbeidslivet. Det var svært positivt for henne da hun etter tre rene prøver fikk gjeninntre som hjelpepleier på bo- og servicesenteret. Arbeidet ble midlertidig, idet hun etter kort tid avla positive prøver og måtte igjen fratruke stillingen. Dette følte som et sterkt nederlag for A. Retten finner det også sannsynliggjort at A i lengre perioder ikke har vært i stand til å utføre lønnet arbeid på grunn av flere forsøk på smittesaning en behandling som varte frem til midten av år 2015. A har forklart at hun i løpet av disse årene har hatt et fokus på å bli smittefri.

A er forsikret under yrkesskadeforsikring ved Protector Forsikring ASA (Protector) som var tegnet av hennes hovedarbeidsgiver Sykehuset X.

A tok ut stevning for Oslo tingrett med krav om erstatning og nedla under hovedforhandlingen påstand om erstatning med 230 562 kroner for lidet tap, samt prinsipielt erstatning 1 709 704 kroner for fremtidig tap. Protector nedla påstand om frifinnelse for erstatningskravene.

Oslo tingrett avsa 17. desember 2015 dom med slik **domsslutning**:

1. Protector Forsikring ASA dømmes til å betale A erstatning for lidet tap med 235 062 - tohundreogtrettifemtusenogsekstio - kroner, med tillegg av lovens rente fra dommens oppfyllelsesfrist til betaling skjer.
2. Protector Forsikring ASA dømmes til å betale A erstatning for fremtidig tap med 1 709 704 - enmillionsyvhundreogtusenogsyvhundreogfire - kroner, med tillegg av lovens rente fra dommens oppfyllelsesfrist til betaling skjer.
2. Protector Forsikring ASA dømmes til å betale A 183 390 - etthundreogåttitretusentrehundreogniitti - kroner i saksomkostninger innen 2 - to - uker fra forkynnelse av dommen.

For tingretten bestred Protector at det var sannsynliggjort at A var smittet av bakterien i forbindelse med arbeidet på sykehuset, og anførte subsidiært at det ikke var årsakssammenheng mellom MRSA-bakterien og yrkessykdommen. Tingretten fant bevist at begge disse forhold var sannsynliggjort, og dette er ikke lenger bestridt.

Protector Forsikring ASA anket dommen til Borgarting lagmannsrett og nedla påstand om full frifinnelse i ankeerklæringen. A tok til motmæle og nedla påstand om at anken ble forkastet.

Etter tingrettens dom har A hatt arbeid som renholder i X kommune, og etter det opplyste i 100 prosent arbeid fra høsten 2016. A har i dag en årsinntekt på 392 000 kroner.

I desember 2016 erkjente imidlertid Protector ansvar for påført og fremtidig tap og utbetalte erstatning til A. Protector har utbetalt erstatning for lidet tap til og med 31. desember 2016 med 771 000 kroner. Det er enighet om at det tap A har lidet etter dette er dekket fullt ut. Samtidig betalte Protector 399 928 kroner i erstatning for

fremtidig tap, og i januar 2017 ytterligere 25 000 kroner slik at Protector har betalt 424 928 kroner i erstatning for tap i fremtidig erverv. Det er enighet om at dette er korrekt grunnerstatning etter forskrift om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring.

Spørsmålet for lagmannsretten er om A har krav på ytterligere erstatning for fremtidig tap.

Protector har opplyst at selskapet vil dekke As sakskostnader for tingretten, og at beløpet på 183 390 kroner med renter er lagt til utbetaling.

For lagmannsretten har A fremlagt en beregning av fremtidig økonomisk tap fra KLP hvor tapet er beregnet til 2 119 583 kroner. Med fradrag for det utbetalte beløpet på 424 928 kroner utgjør det resterende beløpet 1 694 655 kroner.

I forbindelse med ankebehandlingen har Protector også fremlagt en e-post fra NAV 14. februar 2017 hvor det er opplyst at «A mottar arbeidsavklaringspenger med yrkesskadefordel med skadetidspunkt 01.11.12».

A har fremlagt et vedtak fra NAV som også er datert 14. februar hvor det fremgår at:

Du opplyser at du hare et vikariat i 100 prosent som renholder i X kommune. Dette er en jobb som du er fullt ut kvalifisert for. NAV anser din arbeidsevne på bakgrunn av ovenstående for å være fullt avklart selv om du ikke får gjenoppta din stilling ved sykehuset X før du er medisinsk klarert. ...

Ankeforhandling ble holdt 17. februar 2017 i Borgarting lagmannsretts hus. A møtte. Ankeforhandlingen ble gjennomført i medhold av tvisteloven § 9-15 tiende ledd. Bevisføringen fremgår av rettsboken.

Den ankende part, Protector Forsikring ASA, har i hovedtrekk anført:

Protector har akseptert at MRSA-smitten er en yrkessykdom som skal sidestilles med yrkesskade, og at denne skal dekkes av yrkesskadeforsikringen i medhold av yrkesskadeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav b.

Protector har gjort opp saken etter forskrift om standardisert erstatning etter yrkesskadeloven. Etter at A hadde fått dekket sitt tap i nærmere to og et halvt år, mente selskapet at det ikke lenger var årsakssammenheng mellom yrkessykdommen og hennes økonomiske tap. A kom i arbeid først etter at saken hadde vært til behandling i tingretten, og A var i 100 prosent arbeid fra høsten 2016. Først da var det mulig å foreta nøyaktige beregninger, og saken ble gjort opp etter yrkesskadeforskriften.

Tingretten la til grunn at erstatningsutmålingen skulle beregnes individuelt. Denne problemstillingen ble dessverre ikke tydeliggjort i tingretten, og Protector mener at tingrettens vurdering er feil.

På bakgrunn av utviklingen i saken har Protector akseptert å dekke As sakskostnader for tingretten, og Protector har etter dette foretatt fullt oppgjør i saken.

Det er på det rene at A er påført en yrkessykdom i lovens forstand. Spørsmålet om erstatning for det fremtidige tapet reguleres etter standardforskriften, herunder bestemmelsen i § 1-2. Det skal utmåles erstatning etter standardforskriften kapittel 3. Grunnerstatningen som det er enighet om, på 494 928 kroner, er gjort opp av Protector.

Det er ikke grunnlag for tilleggserstatning i medhold av standardforskriften § 1-2. A fyller vilkårene for arbeidsuførhet i folketrygdloven kap 13, jf også § 12-17 første ledd bokstav c hvor det fremgår at det kan tilstås uføretrygd ved uføregrader ned til 30 prosent. Det vises til at hun har fått forlenget vedtak om arbeidsavklaringspenger til 31. august 2017. Det er ingen automatikk i utbetaling av slike ytelser. At A ikke har fått utbetalt slike ytelser siden hun begynte å arbeide igjen, skyldes at hun ikke har bedt om slik utbetaling.

Det er heller ikke grunnlag for erstatning etter skadeserstatningsloven. Bestemmelsene i loven og standardforskriften er uttømmende. At det ikke er grunnlag for slik individuell vurdering, fremgår også av lovens forarbeider. I NOU 1994:20 hvor det ble drøftet om og i tilfelle i hvilken utstrekning standardisering av erstatning for personskader var ønskelig, ble det foreslått i § 1 at beregninger av erstatningen for blant annet tap i fremtidig erverv, skulle avgjøres etter skadeserstatningsloven. Denne del av forslaget ble ikke tatt med i forskriften.

Det er bare i to tilfeller det åpnes for tilleggserstatning; nemlig der skadelidte ikke er medlem av trygden hvis vedkommende for eksempel er utenlandsk statsborger, og i tilfeller som fremgår i yrkesskadeforsikringsloven § 11 c. Dette er snevre unntaksbestemmelser som ikke får anvendelse i saken her.

Erstatning for tap i fremtidig erverv skal gjøres opp standardmessig slik at man slipper diskusjoner om individuelle forhold. Også avgjørelsen i B-saken, Rt-2004-8, viser dette. Selv om B hadde en uførhetsgrad på under 30 prosent, og følgelig led et høyere tap enn A, kom forskriften § 1-2 ikke til anvendelse slik det fremgår av dommen avsnitt 49.

Det følger for øvrig av fast praksis at A ikke har krav på slik erstatning.

Når det gjelder spørsmålet om sakskostnader, har Protector nå dekket As utgifter for tingretten. Etter at saken ble gjort opp høsten 2016, var det ikke lenger nødvendig å bringe saken inn for lagmannsretten. Styrkeforholdet mellom partene er ikke i seg selv tilstrekkelig til at det gjøres unntak fra hovedregelen om dekning av sakskostnader, jf tvisteloven § 20-2.

Det er nedlagt slik **påstand**:

1. Protector Forsikring ASA frikjennes.
2. Protector Forsikring ASA tilkjennes sakskostnader for lagmannsretten.

Ankemotparten, A, har i hovedtrekk anført:

Det er grunnlag for ytterligere erstatning for tap i fremtidig erverv i saken.

Det er fremlagt en beregning fra KLP som viser at As faktiske tap i fremtidig erverv er på cirka 2,1 millioner kroner. Dette er langt mer enn grunnerstatningen i Forskrift om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring (standardforskriften) på 425 000 kroner utgjør.

Det fremgår av § 3 i lov om Yrkesskadeforsikring at lovgiver har lagt til grunn at skadelidte har krav på full erstatning. Dette må også gjelde ved fremtidig tap. Dette fremgår også av lovens forarbeider, jf blant annet NOU 1988:6 på side 70 under punkt 7.3 og av Ot.prp.nr.44 (1988-1989) side 42 under Justisdepartementets merknader i punkt 1.3. Det fremgår også i punkt 6.3 på side 61-62 at arbeidstakere ved yrkesskade skal sikres «full erstatning». Selv om det mindretall det der er vist til anbefalte at det ble foretatt en viss standardisering, kan dette ikke rokke ved prinsippet om full erstatning. Det vises også til Innstillingen fra Justiskomiteen om dette.

Når det gjelder avgjørelsen i Rt-2004-8, B-saken, har den saken et annet faktum. Skadelidte B-saken var en fotballspiller som hadde en betydelig høyere inntekt enn i vår sak. Inntekten han hadde på 700 000 kroner tilsvarte på den tiden 14 G. At det blir en viss underkompensasjon for så vidt høye inntekter, antas å bygge på at man da regner med at vedkommende har private forsikringer i tillegg. Det vises også til at skadelidte i den saken «bare» var ufør i fem år. Saken gjaldt dessuten beregning av ufør- og grunnerstatning, mens det i vår sak er enighet om grunnerstatningen. As inntekt før skaden utgjorde 8 G. Dommen er dessuten avsagt under dissens.

Selv om det ikke bestrides at det er adgang til en viss underkompensasjon, vil A bare motta 20 prosent av det reelle tapet dersom hennes tap skal begrenses til det som følger av standardforskriften. Det er langt utover det lovgiver har åpnet adgang til. At A har vært arbeidsom og hatt en inntekt langt utover det hennes utdannelse skulle tilsi, kan ikke telle i hennes disfavør.

Det anføres prinsipielt at det er grunnlag for tilleggserstatning etter standardforskriften § 1-2. Dette er et annet grunnlag enn det som ble anført i tingretten, men resultatet blir det samme. A fyller ikke vilkårene for uførhet fordi hun ikke har noen varig nedsatt funksjonsevne. Det følger av flere bestemmelser i folketrygdloven at nedsatt medisinsk funksjonsevne er et vilkår for uføretrygd. Sykdommen A har medfører ikke plager og påvises bare ved blodprøver. Selv om As uføregrad er høy nok til å oppfylle dette ene vilkåret for uførhet, oppfyller hun ikke de øvrige vilkårene for uførhet. At hun i dag arbeider i 100 prosent stilling, viser dette. At A har hatt en «sovende rett» til arbeidsavklaringspenger, endrer ikke dette. Det fremgår av vedtaket fra NAV 14. februar 2017 at A er i 100 prosent arbeid, og at hun er fullt ut kvalifisert for dette.

Det fremgår også av en artikkel av E. Nordby i LoR 1992 side 344 at en utlending som ikke er medlem av folketrygden, ville hatt krav på tilleggserstatning. Det ville være urimelig dersom A på grunn av et formelt vedtak om yrkessykdom som ikke har en annen realitet enn at hun ikke kan jobbe i helsevesenet, skulle stenge for retten til slik tilleggserstatning.

Subsidiært anføres at det i denne saken er grunnlag for erstatning utenfor forskriften i medhold av skadeserstatningsloven § 3-1. Dersom A ikke har krav på tilleggserstatning, blir det tale om en voldsom

underkompensasjon. En slik underkompensasjon er i strid med yrkesskadeforsikringsloven slik at utmåling i så fall må skje uten bruk av forskriften. Det ville være urimelig om A, som ble smittet på arbeidet, selv skal bære tapet i fremtidig erverv. At hun tilstås full erstatning, er også i overensstemmelse med lovgivers intensjoner.

Dersom Protector gis medhold, må det tas hensyn til at det i anken ble nedlagt påstand om full frifinnelse. Først i desember 2016 erkjente Protector å betale erstatning med om lag 900 000 kroner for påført og fremtidig tap. Når det gjelder sakskostnadene i saken, vises til at Protector nå har erkjent ansvar for kostnadene i tingretten. Disse er først betalt umiddelbart før ankeforhandlingen. Bestemmelsene i tvisteloven § 20-2 annet ledd og tredje ledd må få avgjørende betydning ved fastsettelsen av sakskostnadene i saken.

Det er nedlagt slik **påstand**:

1. Protector Forsikring ASA dømmes til å betale A erstatning for fremtidig tap med 1 694 655 kroner, med tillegg av lovens rente fra dommens oppfyllelsesfrist til betaling skjer.
2. Protector Forsikring ASA dømmes til å betale A fulle sakskostnader for lagmannsretten.

Lagmannsretten bemerker:

Partene er enige om at det er utbetalt riktig oppgjør for påført tap i årene 2012 til 2016, og at det er utbetalt korrekt grunnerstatning etter forskrift om standardisert erstatning etter yrkesskadeforsikringen.

Lagmannsretten skal ta stilling til om A har krav på ytterligere erstatning for tap i fremtidig erverv.

Lagmannsretten viser til beregningen som er fremlagt av A av fremtidig tap på 2 119 583 kroner. Selve beregningen er ikke bestridt av Protector. Etter fradrag for beløpet på 424 928 kroner som er betalt, er kravet saken gjelder på 1 694 655 kroner.

Det er enighet om at smitte av MRSA bakterien er en yrkessykdom. Og Protector har ikke lenger bestridt at det foreligger årsakssammenheng mellom sykdommen og tapet, og at A har oppfylt sin tapsbegrensningsplikt.

I tingretten anførte A at hun tilkom erstatning i medhold av yrkesskadeerstatningsloven § 11 første ledd bokstav b, og det ble anført at Protector ikke hadde oppfylt sin bevisbyrde etter § 11 annet ledd. Tingretten fant at vilkårene for erstatning i medhold av denne bestemmelsen var oppfylt, og utmålte erstatningen med henvisning til yrkesskadeforskriften.

For lagmannsretten har partene gått inngående inn på reglene i yrkesskadeforsikringsloven og folketrygdloven, tilhørende forskrifter og forarbeider. Disse reglene ble ikke anført i forbindelse med sakens behandling i tingretten. Disse forhold er ikke kommentert i anke og anketilsvar og i bare begrenset grad i sluttinnleggene.

A har anført at hun fyller vilkårene for tilleggserstatning etter standardforskriften § 1-2, og i den forbindelse anført at hun ikke fyller vilkår om varig funksjonsnedsettelse som er et krav for å få tilstått uførepensjon, jf. folketrygdloven § 12-6 siste ledd. Hun har vist til at hun i dag er i 100 prosent arbeid, og til at NAV har lagt til grunn at dette er et arbeid hun fullt ut er kvalifisert for. Protector har på sin side anført at A fyller vilkårene for å få uførepensjon. Dette spørsmålet har ikke vært vurdert av tingretten, og problemstillingen har ikke vært presentert for lagmannsretten før under ankeforhandlingen. Lagmannsretten finner det imidlertid nødvendig å ta uttrykkelig stilling til om A fyller vilkårene for uførepensjon. Det er tilstrekkelig å konstatere at A på domstidspunktet ikke mottar uførepensjon. Slik lagmannsretten har forstått Protectors anførsler, har selskapet som nevnt heller ikke bestridt at A har oppfylt sin tapsbegrensningsplikt.

Hovedspørsmålet i saken er om gjeldende regelverk om standarderstatning uttømmende regulerer adgangen til og omfanget av erstatning for tap i fremtidig erverv.

Lov om yrkesskadeforsikring 16. juni 1989 nr. 65 pålegger arbeidsgivere å tegne forsikring til fordel for arbeidstakerne, til dekning av yrkesskader og yrkessykdommer som arbeidstakerne påføres i arbeidet. Forsikringen «skal gi rett til full erstatning uten hensyn til om noen har skyld i skaden», jf. § 3 første ledd. Etter § 12 første ledd skal forsikringen dekke «lidt tap, tap i framtidig erverv og utgifter som skaden antas å påføre skadelidte i framtiden», og ved «varig og betydelig skade av medisinsk art, skal det gis særskilt ménerstatning».

Yrkesskadeforsikringsloven § 13 første ledd som fastsetter at erstatningsutmålingen skal skje i samsvar med «[s]kadeserstatningsloven av 13. juni 1969 nr. 26 kap. 3 så langt ikke annet er bestemt i eller i medhold av

denne lov». Etter § 13 annet ledd kan Kongen imidlertid gi regler om utmålingen. Slike regler ble gitt ved Kronprinsregentens resolusjon 21. desember 1990 om forskrift om standardisert erstatning etter yrkesskadeforsikringsloven. Denne standardforskriften bygger i det alt vesentlige på Lødruputvalgets første innstilling, avgitt 15. oktober 1990, inntatt som vedlegg I til NOU 1994:20. Siktemålet med reglene har vært at skadelidte gjennom utbetalingene etter yrkesskadeforsikringen og andre ytelser, særlig fra folketrygden, skal oppnå full erstatning.

Lagmannsretten viser til at det er enighet om at A tilkommer standardisert erstatning, men spørsmålet er om hun har krav på utbetaling utover standarderstatningen for fremtidig inntektstap og tap i fremtidig pensjon. Partene er som nevnt ovenfor enige om beregningen av tapet.

A har erkjent at reglene om standardiserte satser som utgangspunkt skal følges, og at dette kan medføre at skadelidte blir underkompensert. Likevel må det gjelde en grense for hvilken underkompensasjon som kan godtas. I saken her utgjør standarderstatningen cirka 20 prosent av det beregnede tapet. Grunnen til at A i 2012 hadde en så vidt høy lønn som cirka 640 000 kroner, var at hun hadde to jobber. Hennes inntekter i dag er begrenset til cirka 390 000 kroner. Yrkessykdommen medfører at A ikke lenger kan arbeide i helsevesenet, noe som påfører henne et fremtidig inntektstap. Hun kan blant annet ikke lenger arbeide som hjelpepleier, noe hun gjorde før sykdommen ble påvist.

Lagmannsretten tar utgangspunkt i ordlyden i yrkesskadeloven § 3 hvor det fremgår at skadelidte har krav på full erstatning. Lagmannsretten viser også til Ot.prp.nr.44 (1988-1989) hvor det på side 41 fremgår at det ble ansett for «uholdbart at arbeidstakere som blir skadet eller pådras sykdom under utøvelsen av arbeidet ikke er sikret full erstatning». Det samme fremgår i gjengivelsen av Justisdepartementets merknader på side 61 i proposisjonen. Selv om en viss standardisering var ønskelig, fremgår på side 62 at dette ikke måtte rokke ved prinsippet om full erstatning. Lagmannsretten er innforstått med at bakgrunnen for standardisering av erstatningsberegningene er en forenkling av praktiseringen av regelverket, og at det i enkelte tilfeller vil medføre at skadelidte ikke får sitt fulle tap erstattet. Likevel finner lagmannsretten at det bør gå en grense for når standarderstatning ikke lenger er tilstrekkelig for å dekke skadelidtes tap slik at det bør utmåles individuelt.

Protector har vist til avgjørelsen i B-saken, til støtte for sitt syn om at utbetaling av standarderstatningen er tilstrekkelig til at fullt oppgjør har skjedd. Saken gjaldt en fotballspiller som etter skade hadde en uføregrad på 57 prosent. Skaden ble godkjent som yrkesskade i juli 2000. Som følge av skaden ble Bs inntekt redusert fra 700 000 til 300 000 kroner. A har anført at Bs inntekt før skaden på cirka 700 000 kroner utgjorde 14 G, mens hennes egen inntekt før skaden utgjorde 8 G. Dette er ikke bestridt av Protector. Det fremgår videre av dommen at skadelidtes ervervsevne ble redusert for en kortere periode på fem år, mens skaden i saken her må anses varig. B hadde en uføregrad frem til 67 år på kun 16%, mens A ved en utmåling av fremtidig tap etter standardforskriften kun vil få erstattet ca. 20% av fremtidstapet. Lagmannsretten er følgelig enig med A i at saken skiller seg fra ankesaken på avgjørende punkter.

Spørsmålet i B-saken var om erstatning for tap i fremtidig erverv skulle beregnes etter standardforskriften eller etter de alminnelige erstatningsrettslige regler. I dommen som ble avsagt under dissens, kom flertallet til, med henvisning til forskriftens forarbeider, at erstatningen skulle beregnes etter forskriften selv om dette førte til underkompensasjon. Lagmannsretten viser til avgjørelsen avsnitt 31 hvor flertallet uttaler at det ved utformingen av standardforskriften ble lagt til grunn at personer på høyere inntektsnivåer ofte vil få en tilleggsdekning gjennom andre forsikringer. Lagmannsretten bemerker at det ikke er opplyst at A har slike egne private forsikringer.

Lagmannsretten viser også til mindretallets begrunnelse med henvisning til yrkesskadeforsikringsloven § 13, om at erstatningen burde utmåles individuelt, jf. avsnitt 64 - 65.

Lagmannsretten har etter dette kommet til at den underkompensasjon som utbetaling av standarderstatningsbeløpet på ca. 450 000 kroner utgjør, medfører et så stort udekket tap at dette ikke er i samsvar med lovgivers intensjoner. Utmålingen av As tap må derfor skje i samsvar med yrkesskadelovens utgangspunkt om at skadelidte har krav på full erstatning, jf. § 3 første ledd 2. punktum.

Etter dette tilkjennes A ytterligere erstatning for tap i fremtidstap med 1 694 655 kroner. A har etter dette fått medhold fullt ut for lagmannsretten. At kravet er noe mindre enn det beløp som ble tilkjent i tingretten, skyldes at Protector har foretatt innbetaling i saken slik det er redegjort for over.

A har fått medhold fullt ut. Domsslutningen punkt 1 skulle derfor i utgangspunktet være at anken forkastes. Da Protector, som nevnt, har foretatt en innbetaling i saken etter tingrettens dom, må imidlertid beløpet

justeres ned i samsvar med dette. I tillegg kommer at tingretten i domsslutningen glemte å sette oppfyllelsesfrist for kravet, jf. tvisteloven § 19-7. Dette er en feil som tingretten selv kunne rettet i medhold av tvisteloven § 19-8. Da beløpet uansett må justeres ned, finner lagmannsretten det riktig at det utformes en ny slutning, hvor også oppfyllelsestidspunktet av hensyn til renteberegningen fremkommer. For å unngå at A lider et rentetap, må oppfyllelsesfristen ta utgangspunkt i tingrettens dom. Oppfyllelsesfristen settes derfor etter hovedregelen i § 19-7 første ledd 3. punktum til to uker etter forkynnelsen av tingrettens dom.

As anke har ført frem, og hun skal tilkjennes sakskostnader for lagmannsretten, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd. Lagmannsretten viser til at Protector først for lagmannsretten anførte at det ikke skulle foretas en individuell beregning av inntektstapet, men at dette skulle dekkes av standardforskriften. Det er ikke grunnlag for å gjøre unntak fra hovedregelen.

Advokat Bae har fremlagt omkostningsoppgave på 214 500 kroner inkludert merverdiavgift. Advokat Tenfjord anførte at timetallet synes høyt. Lagmannsretten bemerker at det er redegjort for timeforbruket i oppgaven, og til at spørsmålet om erstatningen skal begrenses til det som følger av standardforskriften først ble prosedert i lagmannsretten. Lagmannsretten legger kostnadene til grunn som nødvendige, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd.

Når det gjelder sakskostnadene for tingretten, er de avgjort ved Protectors betaling av disse til A.

Dommen er enstemmig.

Domsslutning:

- 1. Protector Forsikring ASA dømmes til å betale A erstatning for fremtidig tap med 1 694 655 - enmillionsekshundreogtittifiretusensekshundreogfemtifem - kroner, med tillegg av lovens rente fra dommens oppfyllelsesfrist til betaling skjer, innen to uker fra forkynnelsen av tingrettens dom.*
- 2. Protector Forsikring ASA dømmes til å betale As sakskostnader for lagmannsretten med 214 500 - tohundreogfjortentusenfemhundre - kroner innen to uker fra forkynnelsen av denne dom.*